

Analýza dopadu změny financování na vzdělávání dětí s těžkým kombinovaným postižením

Červen 2021

Vývoj počtu dětí s těžkým kombinovaným postižením v České republice

13 758

Kvalifikovaný odhad počtu dětí s těžkým kombinovaným postižením v roce 2021, které se účastní výuky na speciálních školách a vyžadují individuálního asistenta.

8,3%

Průměrné zvýšení počtu dětí s těžkým kombinovaným postižením od roku 2009 do roku 2019 na základě dostupných dat z Českého statistického úřadu.

Děti s kombinovaným postižením v České republice

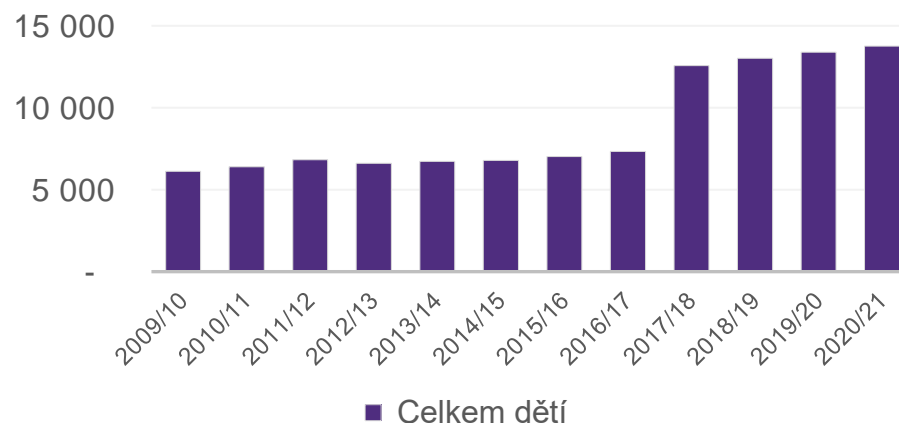
V současnosti pozorujeme rostoucí trend v počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a vyžadujících individuální asistenci.

Kvalifikovaný odhad pro roky 2020 a 2021 vychází ze statistických údajů Českého statistického úřadu žáků mateřských a základních škol upraveným na základě studie Systémové podpory inkluzivního vzdělávání v ČR a následné interní kalkulace.

Počet dětí s kombinovaným postižením se v posledních letech výrazně zvyšuje

Graf níže znázorňuje počet dětí s těžkým kombinovaným postižením v časové řadě 2008/9 – 2020/21 ve věku od 3 do 15 let. Vývoj zahrnuje děti na mateřských a základních školách zřízených pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vývoj počtu dětí s těžkým kombinovaným postižením v ČR

Celkový finanční dopad v důsledku změny vyplácení státních dotací

Státní financování speciálních škol a změna financování v roce 2020

- **Do roku 2019** byly speciální školy financovány formou **normativu** (v případě dítěte s těžkým kombinovaným postižením se jedná o nejvyšší úroveň dotace) a **podpůrných opatření**
- **V lednu roku 2020** došlo **ke zrušení dotací na podpůrná opatření** ze strany MŠMT (pokrývající především mzdy na individuální asistenty, které každé takové dítě vyžaduje) a **ke zvýšení normativ**
- Celkově zvýšené normativy se v roce 2021 pohybují kolem **2 075 mil. Kč**, ale v důsledku zrušení podpůrných opatření došlo k celkovému poklesu státních dotací o **1 624 mil. Kč**, který je třeba financovat z jiných zdrojů

- 25 %

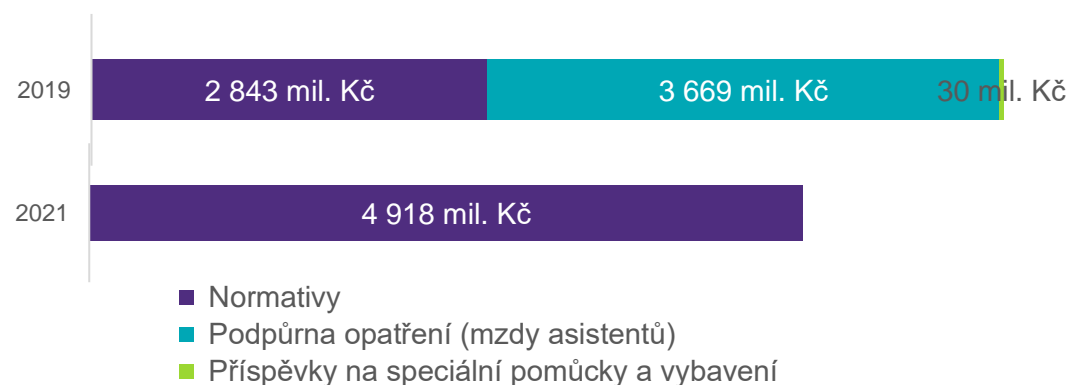
Procentuální pokles státního financování v roce 2021

1 624 mil. Kč

Nutná finanční kompenzace po zrušení dotací na podpůrná opatření

Státní financování v letech 2019 a 2021

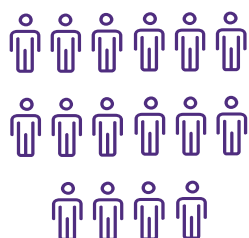

Speciální školy vzdělávající děti s těžkým kombinovaným postižením

Každé dítě s těžkým kombinovaným postižením vyžaduje individuálního asistenta na rozdíl od dětí s nižšími stupni postižení. V případě zrušení podpůrných opatření, je dítě přenecháno do domácí péče, jelikož nemusí být přijato na jinou speciální školu z bezpečnostních důvodů a nemožnosti poskytnout individuální asistenci.

Škola vzdělávající děti se středně těžkým postižením

Počet dětí ve třídě
(6-14)

Počet asistentů ve třídě
(1-3)

Škola vzdělávající děti s těžkým kombinovaným postižením

Počet dětí ve třídě
(4-6)

Počet asistentů ve třídě
(4-6)

118 000 Kč

Nutná finanční kompenzace na jedno dítě s těžkým kombinovaným postižením po zrušení dotací na podpůrná opatření

V důsledku zrušení dotací státu na podpůrná opatření došlo ke zvýšení finanční zátěže na rodinu s dětmi s daným postižením a nutnosti kompenzovat daný rozdíl z jiných finančních zdrojů.

Celkový finanční dopad na rodiny s dětmi s těžkým kombinovaným postižením

Změna financování má signifikantní dopad na rodiny s dětmi s těžkým kombinovaným postižením

- V důsledku možného zrušení výuky na speciálních školách s individuální asistencí a přenechání veškeré zátěže na rodinu bude nucen jeden z rodičů opustit zaměstnání, což povede k významnému poklesu příjmu domácnosti
 - Speciální školy bez individuální asistence nemusejí takové dítě přijmout z důvodu nemožnosti zajištění dostatečné bezpečnosti dětí
 - V případě přijetí na jinou speciální školu bude dítě pouze udržováno ve stabilizovaném stavu a nebude dostávat nutnou péči a vzdělávání
- Jednou z možností finanční kompenzace vzniklého rozdílu je zvýšení školného, které by tak muselo v průměru dosahovat **200 tis. Kč ročně** v případě absence dodatečné finanční podpory

Průměrné roční příjmy a výdaje na školné (uvažujeme případné zvýšení v roce 2021) v letech 2019 a 2021

	2019 (oba pracující rodiče)	2020 (oba pracující rodiče)	2020 (jeden pracující rodič)
Průměrný roční příjem domácnosti	390 142 Kč	419 508 Kč	209 754 Kč
Průměrné roční školné	80 000 Kč	200 000 Kč	-
Zbývající disponibilní rozdíl	330 142 Kč	219 508 Kč	209 754 Kč

Vzdělávání dětí s těžkým kombinovaným postižením

Děti s těžkým kombinovaným postižením potřebují pro svůj rozvoj:

Vysoce specializované školské zařízení a vytrvalý vzdělávací proces

Pravidelné terapie a odbornou péči

Podporu rodiny a sourozenců

Integrační aktivity

Děti s těžkým kombinovaným postižením v ČR nemají ze zákona nárok na individuálního asistenta ke vzdělávání.

Bez individuální asistence ke vzdělávání hrozí daným dětem následující rizika:

- Závažné poruchy chování
- Velmi omezený rozvoj kognitivních schopností, komunikace a dalších důležitých dovedností
- Ohrožení zdraví a života dítěte
- Záchvaty různého charakteru

Vzdělávání dětí s těžkým kombinovaným postižením vede k:

- Rozvoji jejich schopností, komunikačních dovedností a celkovému potenciálu
- Natrénování sebeobsluhy
- Snížení nežádoucího chování
- Snížení zátěže rodin postižených dětí a ke zvýšení jejich kvality života

© 2020 Grant Thornton Advisory s.r.o., Grant Thornton Valuations, a.s. All rights reserved.

Grant Thornton Advisory s.r.o. je členská firma Grant Thornton International Ltd. (Grant Thornton International). Grant Thornton Valuations, a.s. je dceřinou společností Grant Thornton Advisory s.r.o. Odkazy na Grant Thornton se vztahují ke Grant Thornton International nebo ke členským firmám. Grant Thornton International a členské firmy nejsou mezinárodním partnerstvím. Služby jsou nezávisle poskytovány jednotlivými členskými firmami.

Grant Thornton Advisory s.r.o. is a member firm of Grant Thornton International Ltd. (Grant Thornton International). Grant Thornton Valuations, a.s. is a subsidiary of Grant Thornton Advisory s.r.o. References to Grant Thornton are to Grant Thornton International or its member firms. Grant Thornton International and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered independently by the member firms.